

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICA — FINANȚE

DIRECTOR: D. ALEXANDRESCO

PRIM-REDACTOR: I. N. CESĂRESCU

ABONAMENTUL

pe an 30 lei; 6 luni 16 lei; 3 luni 8 lei

Studentii plătesc pe jumătate

Strălănită: 40 lei pe an, 20 pe 6 luni

A P A R E

de două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCURESCI

6, Splaiul Brâncoveanu Voevod, 6

Vis-à-vis de Palatul Justiției

S U M A R

Regulele prescrise în privința actelor sub semnătură privată, coprinzând convențiuni unilaterale având de obiect suma de bani, sau o câtime oare-care de lucruri.— Formalitatea bunului și aprobat (art. 1180, 1181 Cod. civ., 275, 313 Cod. com.). de d. D. Alexandresco.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ:

Inalta Curte de casație și justiție, s. I: *Ministerul de finance cu Nicolae Jaja.*

Idem, secția vacanțelor: *Procurorul general al Curței de casație în cauza soldatului Vêlcu Ștefan, regulament de competență.*

Tribunalul județului Iași, s. III: *Al. Negrescu, sindicul tribunalului Iași cu Z. Jora.*

Tribunalul județului Fălciu: *Anton Mihai Alexandru cu Catrina Jojup Moise.*

Regulele prescrise în privința actelor sub semnătură privată, coprinzând convențiuni unilaterale având de obiect sume de bani, sau o câtime oare-care de lucruri.— Formalitatea bunului și aprobat (art. 1180, 1181 Cod. civ., 275, 313 Cod. com.).

Actul unilateral⁽¹⁾ sub semnătură privată, prin care o persoană sau mai multe⁽²⁾ se obligă către alta a'î plăti o sumă de bani sau o câtime oare-care, nu are nevoie de a fi redactat în dublu exemplar; un singur exemplar ajunge, însă tre-

(1) Convențiile sinalagmatice nu sunt decî supuse acestei formalități. Cpr. Cas. fr. D. P. 87. 1. 16 și 264. Sirey, 86. 1. 351. Sirey 90. 1. 257. În adevăr, practica dilnică dovedește că fraudele sunt mai puțin frecvente în aceste convenții. Apoi, fie-care parte avînd un act la mînă, fraudă poate fi descoperită mult mai lesne; pe cînd în contractele unilaterale, actul fiind numai în mîna creditorului, care nu'l va produce de cît la scadență, adevă poate peste un timp depărtat, fraudă este mult mai lesnicioasă. Cpr. Planiol, II, 1208. Baudry, II, 1208. T. Huc, VIII, 245. Pand. fr., *Approb. d'écriture*, 22 urm. Cas. fr. Pand. Périod. 97. 1. 422. *Curierul Judiciar* din 1900, No. 76.

(2) Art. 1180 își primește aplicare chiar cînd mai multe persoane s'ar fi obligat împreună, sau solidar prin o convenție unilaterală; căci legiuitorul n'a înțeles să prevadă numai cazul în care o singură persoană ar fi obligată, ci a vorbit în genere de convențiile unilaterale prin opoziție, la acele si-

bue să fie scris în întregimea lui de mîna debitorului⁽³⁾, sau, dacă nu este scris de mîna lui, să fie cel puțin sub-semnat de dînsul și, pe lângă semnătură, să cuprindă în ori-ce limbă mențiunea *bun și aprobat*⁽⁴⁾, arătînd în tot-de-auna în litere, ear nu în cifre, suma sau câtimea care face obiectul obligațiunei.

Origina acestei dispozițiuni se găsește în două declarațiuni regale din 30 Iulie 1730 și 22 Septembrie 1733⁽⁵⁾, care cuprindeau dispoziții analoge pentru a înlătura fraudele ce se practicaū altă dată prin luarea unei semnături în alb. Ea neavînd însă ființă în legile noastre anterioare, se înțelege că această dispoziție nu se aplică actelor sub semnătură privată încheiate sub legea veche⁽⁶⁾.

Scopul art. 1180 este decî de a împedica pe un creditor puțin scrupulos de a abusa de semnătura în alb a debitorului său, abuz care ar putea să aibă loc prin înscrierea în act a unei sume mai mari de cît aceea datorită, ceea ce devine cu neputință prin împrejurarea că obligația trebuie să fie scrisă în întregimea ei cu însuș

nalagmatice. Cpr. Vigié, II, 1601. Thiry, III, 131. Marcadé, V, art. 1326, No. 2. Baudry, II, 1208. Laurent, XIX, 240. Planiol, II, 1209. Pand. fr., *Approb. d'écriture*, 80 urm. Répert. Sirey, *Approbation de somme*, 17 urm. Trib. Brăila. Dreptul din 1882, No. 75. Codul canton. Friburg este formal în această privință (art. 2236).

(3) Textul francez și acel italian (art. 1325) dic bun sau aprobat, ear textul nostru bun și aprobat. Credem, cu toate aceste, că unul din aceste două cuvinte bun sau aprobat ar fi suficient, dacă suma la care debitorul se obligă ar fi scrisă în litere, pentru că aceasta ar dovedi în deajuns că debitorul a știut la ce se obligă.—Osebit de aceasta, se decide în genere că cuvintele *bun și aprobat* nu sunt sacramentale și pot fi înlocuite prin alte cuvinte echivalente. Cpr. Demolombe, XXIX, 452. Larombière, IV, art. 1326, No. 15. Répert. Sirey, *Approbation de somme*, 175.

(4) De zăte ori actul este scris în întregimea lui de mîna celui care l'a subscris, formalitatea bunului și aprobat nu mai este decî necesară. C. Chambéry. Sirey, 79. 2. 53.

(5) Veđi textul acestor declarațiuni reproduse după Tripiet de d-l Gr. Maniu, Drept com., II, p. 38, nota a și b. Veđi și Pand. fr., *Approbation d'écriture*, 9.

(6) Cpr. Laurent, I, 230. Veđi și t. I, partea I a lucr. noastre, p. 60.

mâna debitorului, sau cel puțin ca el să arăte *in litere* suma sau cătineea care face obiectul obligației. Legea cere ca debitorul să scrie *in litere*, ear nu în cifre suma sau cătineea la care el se obligă, pentru că literele sunt mai greu de falsificat de cât cifrele.

Art. 275 din Codul comercial, curmând discuțiunile care s'au produs în această privință în Franța⁽⁷⁾ și în Italia⁽⁸⁾, face aplicațiunea acestui principiu la cambii.

Acest text declară, în adevăr, aplicabil art. 1180 și la cambiile *sub semnătură privată, de câte ori debitorul nu este comerciant, industrial, plugar, vier, sau lucrător cu mâna*⁽⁹⁾.

Art. 1180 nu mai este însă aplicabil de câte ori cambia s'a emis în forma autentică, și asemenea formă este neapărată de câte ori cambia este semnată prin punere de deget, cu o pecete sau alte semne (art. 276 C. com.)⁽¹⁰⁾.

Numai obligațiile *unilaterale* sunt supuse acestei formalități, și din aceste obligații numai acele care au de obiect o sumă de bani sau o cătinee oare-care de lucruri, produse, mărfuri, etc. *quae numero, pondere, mensurave constant*; și aceasta, după unii, chiar dacă quantumul acestor mărfuri n'ar fi încă determinat în momentul formării actului⁽¹¹⁾. Această soluție fiind însă, după părerea noastră, inadmisibilă, art. 1180 nu se aplică la cazul în care un proprietar ar lua asupra-și o datorie ce se va constata că arendașul său avea să ia de la un al treilea, pentru că, în asemenea caz, suma nu este determinată⁽¹²⁾.

Art. 1180 nu se aplică de asemenea la obligațiile *unilaterale*, care ar avea de obiect un corp

(7) Cpr. Lyon-Caen et Renault, *Dr. comm.*, IV, 60. Aubry et Rau, VIII, § 756, p. 238, text și nota 59. Demolombe, XXIX, 472.

(8) Cpr. Gr. Manin, *Drept. com.*, II, p. 37, No. 282.

(9) Cpr. C. București. *Dreptul* din 1887, No. 27. *Curierul Judiciar* din 1901, No. 47.

(10) Cpr. Cas. rom. Bulet. S-a II, 1890, p. 505. Bulet. S-a II, 1895, p. 47. Bulet. S-a II, 1896, p. 1459. C. București. *Curierul Judiciar* din 1901, No. 30. «Aplicațiunea asupra unei cambii, a unei cruci, sau a oricăruia alt semn în locul numelui, dice art. 94 din legea germană asupra schimbului (*Allgemeine deutsche Wechselordnung* din 1869), nu produce efectele prevădute de lege asupra schimbului, de cât atunci când aceste semne sunt legalizate în forma judecătorească sau notarială». Cpr. și art. 820 din Codul federal al obligațiilor (L din 14 Iunie 1881).

(11) Cpr. Cas. fr. și C. Paris. Sirey, 93. 1. 409. D. P. 92. 1. 248. D. P. 77. 2. 14. T. Huc, VIII, 245.—Vezi însă Laurent, XIX, 244. Demolombe, XXIX, 464. Planiol, II, 1208. Aubry et Rau, VIII, § 756, pag. 240, text și nota 69. Baudry, II, 1208. Trib. Charleroy, *Pas. belge*, 80. 3. 165.

(12) Cpr. Cas. rom. Bulet. S-a 1, 1895, p. 141. — Curtea din Orléans a aplicat însă art. 1180, în materie de fidejusiune, pentru o sumă nedeterminată (Sirey, 65. 2. 213), soluție cu drept cuvânt criticată de Bonnier, 675.

cert și determinat *in ipso individuo* (art. 1156)⁽¹³⁾; nici la o simplă chitanță, fiind că ea nu constituie o obligație⁽¹⁴⁾; nici la obligațiile de a face sau de a nu face⁽¹⁵⁾; nici mandatului verbal spre a face un împrumut⁽¹⁶⁾; nici actelor, care de la început alcătuite sub forma autentică, au rămas valide numai ca acte sub semnătură privată, în baza art. 1172; căci, la întocmirea lor, intenția părților a fost de a încheia un act autentic valabil, și ele n'au putut să prevadă încă de pe atunci că actul lor trebuia făcut conform art. 1180⁽¹⁷⁾.

Formalitatea prescrisă de art. 1180 se aplică însă nu numai la obligațiile principale, dar și la acele accesorii, precum fidejusiunea, motivele fiind aceleași în toate cazurile⁽¹⁸⁾.

Ea se aplică de asemenea actelor prin care se constituie o rentă⁽¹⁹⁾, prin care se recunoaște un deposit⁽²⁰⁾; bilanțului format cu ocazia dăreii unei socoteți⁽²¹⁾, etc.

Se poate întâmpla ca suma arătată în corpul actului și acea cuprinsă în bunul și aprobat să fie deosebite; în asemenea caz, se poate dovedi chiar prin marturi în care parte este eroarea⁽²²⁾.

(13) Cpr. Baudry, II, 1208. Planiol, II, 1208. Thiry, III, 131. Répert. Sirey, *Approbation de somme*, 83. Laurent, XIX, 239. Bonnier, 675. Demolombe, XXIX, 463. Garsonnet, *Pr. civ.*, II, p. 513, § 716, nota 2 (ed. a 2-a). Trib. Perpignan. *La Loi* din 4 și 5 Iunie 1899, No. 129.

(14) Laurent, XIX, 249. Duranton, XIII, 169. Demolombe, XXIX, 466. C. București. *Dreptul* din 1887, No. 16. Aubry et Rau, VIII, § 756, p. 241. Répert. Sirey, *Approbation de somme*, 12.

(15) Demolombe, XXIX, 465. Cpr. Cas. fr. Sirey, 62. 1. 74.

(16) Cas. rom. și C. Dijon. Bul. S-a 1, anul 1897, p. 20. *Pand. Périod.* 98. 2. 273. Laurent, XIX, 239 și XXVIII, 447. Guillaud, *Mandat*, 38. P. Pont, *Petits contrats*, I, 863, p. 440. Répert. Sirey, V° cit., 15, 16. Cas. fr. Sirey, 62. 1. 72. D. P. 61. 1. 237.

(17) Cas. rom. Bulet. S-a 1, anul 1897, p. 134.

(18) Cas. rom. Bulet. S-a II, 1898, p. 1357. Demolombe, XXIX, 471. Laurent, XIX, 243. Aubry et Rau, VIII, § 756, p. 239. Fuzier-Herman, III, art. 1326, No. 39. R. de Villargues, Répert., *Approbation d'écriture*, 18. Pand. fr., *Approbation d'écriture*, 46 urm. Répert. Sirey, *Approb. de somme*, 68. Cpr. și Bonier, 675. Codul civil al Cantonului Friburg este formal în această privință (art. 2236).

(19) Cas. fr. Sirey, 1900. 1. p. 219 și *Curierul Judiciar* din 1900, No. 76. *Pand. Périod.* 97. 1. 422. Demolombe, XXIX, 470. Aubry et Rau, *loco cit.* Laurent, XIX, 247. Fuzier-Herman, III, art. 1336, No. 37. Pand. fr., V° cit., 58 urm. Répert. Sirey, V° cit., 42 urm.—*Contrà*. Toullier D., IV, par- tea II, 305. Rolland de Villargues, Répert., *Approb. d'écritures*, 16. Sebire et Carteret, *Encyclop. du droit*, V° *Bon pour*, 11.

(20) Aubry et Rau, *loco cit.* Demolombe, XXIX, 469. Laurent, XIX, 246. *Pand. fr.*, V° cit., 97 urm. Répert. Sirey, V° cit., 40.

(21) Demolombe, XXIX, 468. Laurent, XIX, 248. Aubry et Rau, *loco cit.* Larombière, IV, art. 1326, No. 9. Pand. fr., V° cit., 65 urm. Trib. Ialomitza, *Dreptul* din 1885, No. 56.

(22) Cpr. Cas. rom. Bulet. S-a 1, 1880, p. 329. Répert. Sirey, *Approb. de somme*, 184. Laurent, XIX, 252. Demolombe, XXIX, 499, și toți autorii.

Dacă această probă nu poate însă să fie făcută, obligația, la caz de îndoială, se presupune că este pentru suma cea mai mică. Această regulă, împrumutată de la Pothier (II, 745, 746), nu este de cât aplicația principiului înscris în art. 983, după care, la caz de îndoială, convenția se interpretează în favoarea debitorului⁽²³⁾. *Semper in obscuris quod minimum est sequimur*⁽²⁴⁾.

Această dispoziție se aplică: 1° Când obligația este scrisă de o mână străină, puțin importă dacă suma scrisă de debitor în bunul și aprobat este mai mare, sau mai mică; căci dacă ea este mai mare, se presupune o eroare din partea debitorului; ear dacă ea este mai mică, se presupune că el a voit să se oblige numai până la concurența sumei înscrise în bunul și aprobat. 2° Această dispoziție se mai aplică încă și în cazul când întreaga obligație a fost scrisă de mâna debitorului, în care caz bunul și aprobat nu mai era necesar.

Legiuitorul face aplicațiunea acestui principiu la cambii; căci, dacă suma de plată este scrisă în acelaș timp și în litere și în cifre, însă cu o deosebire oare care, suma cea mai mică este cea care trebuie să fie plătită (art. 313 C. com.)⁽²⁵⁾.

La regula edictată de art. 1180, însuș acest text aduce oare care excepții. Ast-fel, nu sunt supuși la această regulă:

1° Comercianții⁽²⁶⁾, fie că obligațiile contractate de dênșii au sau nu au un caracter comercial⁽²⁷⁾.

⁽²³⁾ Cpr. Répert. Sirey, *Approbation de somme*, 182.

⁽²⁴⁾ L. 9, Dig., *De diversis regulis juris antiqui*, 50, 17.

⁽²⁵⁾ «Dacă suma de plată este scrisă în cifre și în litere, dice art. 5 din legea germană asupra schimbului din 1869 (*Allgemeine deutsche Wechselordnung*), la caz de divergință, această din urmă inscripție face credință. Dacă suma este scrisă de mai multe ori fie în cifre, fie în litere, la caz de deosebire, suma cea mai mică va face credință». O dispoziție identică există în Codul de comerț italian (art. 291), în Codul federal al obligațiilor din 1881 (art. 723), în legea ungurească asupra schimbului din 1876 (art. 4), etc.

⁽²⁶⁾ Cuvântul *comercianți* cuprinde toți neguțitorii în genere. Banerii, ospătătorii, hangii, cârciumarii, etc., fiind comercianți, intră și ei în excepție și sunt scutiți de formalitatea bunului și aprobat. Veđi Pand. fr., V^o *Approbation d'écriture*, 180. Répert. Sirey, *Approbation de somme*, 104. Laurent, XIX, 254. C. Metz. Répert. Dalloz, *Oblig*, 4128, nota 2. Acelaș lucru s'a decis și în privința plăpomarilor (C. București, *Curierul Judiciar* din 1901, No. 17), farmacistilor, fotografilor, etc. Veđi adnotația noastră din *Dreptul* de la 1899, No. 56.

⁽²⁷⁾ Cpr. Baudry, II, 1209. Demolombe, XXIX, 478. T. Huc, VIII, 246. Bonnier, 676. Larombière, IV, art. 1326, No. 19 și 21. Lyon-Caen et Renault, *Dr. comm.*, III, 57. Aubry et Rau, VIII, § 756, p. 242. Laurent, XIX, 254. Pand. fr., V^o *cit.*, 185 urm. Cas. fr. Sirey, 69. 1. 28. — *Contră*. Demante, V, 289 bis IV. După cum comerciantul este scutit de formalitatea bunului și aprobat, chiar când actul său nu are un caracter comercial, tot ast-fel necomerciantul, care nu intră în nici una din excepțiile prevădute de art. 1180, este supus formalității edictate de acest text, chiar în privința actelor care ar avea un caracter comercial. Pand. fr., V^o *cit.*, 188. Demolombe, XXIX, 479. Aubry et Rau, VIII, § 756, p. 242,

Legea, în adevăr, scutește în termeni generali pe *comercianți* de formalitatea bunului și aprobat, chiar în privința cambiilor (art. 275 C. com.), din cauză că experiența afacerilor îi face apți a se apăra în contra fraudei.

2° Plugarii, vieri (podgorenii), expresiune care cuprinde pe toți locuitorii agricultori, cari cultivă pământul lor sau a altuia, și trag din această cultură mijloacele lor de existență⁽²⁸⁾;

3° Industrialii, (textul francez dice *les artisans, artisansii*), expresiune de care textul nostru s'a ferit de astă dată, de și ea este întrebuintată în alte texte⁽²⁹⁾, adică lucrătorii care exercită un meșteșug sau o artă mecanică;

4° Slugile și oamenii care muncesc cu ziua, și chiar cu luna, etc.

În privința cultivatorilor de pământ, artisanilor și slugilor, excepțiunea se întemeiază pe împrejurarea că multe din aceste persoane știu a subsemna, fără a ști să scrie, așa că legea s'a vădut silită a valida obligațiile lor fără formalitatea bunului și aprobat, pentru ca ele să nu fie numai de cât silite a recurge la forma autentică. Este însă de observat că această excepție rădică textului o mare parte din utilitatea sa; căci aceste persoane fiind, din cauza ignoranței și in experienței lor, cele mai expuse a fi fraudate și exploatare, tocmai ele sunt lipsite de protecțiunea legii. Este deci timpul ca legea să fie modificată și ca această excepție să dispară din Codul civil, cea mai mare parte a poporului având și ea dreptul la protecțiunea legii. Codul italian și acel neerlandez au realizat această reformă; căci art. 1325 și 1915 din aceste Coduri se mulțămesc a dispune că formalitatea bunului și aprobat nu se aplică materiilor comerciale⁽³⁰⁾.

text și nota 76. Massé-Vergé, III, § 590, p. 505, nota 22. — *Contră*. Larombière, IV, art. 1326 urm., No. 19.

⁽²⁸⁾ Cpr. C. Gand. *Pasicrisie belge*, 87. 2. 417. T. Huc, VIII, 246. Demolombe, XXIX, 481. Répert. Sirey, *Approb. de somme*, 108 urm. Laurent, XIX, 256. Aubry et Rau, VIII, § 756, p. 241, 242. — Proprietarii de moșii sau de vii, cu o cultură și o avere oare care, nu intră însă în denumirea de plugari sau vieri, de și ei și ar cultiva singuri moșia sau via lor. Demolombe, XXIX, 482. Laurent, XIX, 256. T. Huc, VIII, 246. Répert. Sirey, V^o *cit.*, 116. Pand. fr., *Approb. d'écriture*, 137. C. sup. de justiție Luxemburg, Sirey, 91. 4. 32.

S'a decis de asemenea că nici arendașii de moșii nu intră în categoria plugarilor. Trib. Ialomița. *Dreptul* din 1885, No. 56. — *Contră*. Répert. Sirey, V^o *cit.*, 112. Tribunalele au, în această privință, o putere suverană de apreciere, ținând socoteală de poziția socială a arendașului, de gradul său de instrucțiune, de natura ocupațiilor sale, de însemnătatea exploatațiunii sale, etc. Cpr. Pand. fr., V^o *cit.*, 194 urm., 210 urm.

⁽²⁹⁾ Veđi, de ex., art. 1160 Cod. civ.

⁽³⁰⁾ Alte legislațiuni străine au desființat cu totul formalitatea bunului și aprobat. Ast-fel sunt de exemplu, Codul de proced. civilă german din 1877, Codul spaniol, Codul portughez, etc.

Orî cum ar fi, aceste sunt excepțiile satornicite de lege, și ele nu pot fi întinse și la alte persoane, de exemplu, la militari, marinari, etc.⁽³¹⁾. Excepțiile admise de art. 1180, § 2 sunt în adevăr limitative, ca orî ce excepții în genere⁽³²⁾.

Ast-fel, excepțiile prevăzute de art. 1180 în privința comercianților, plugarilor, vierilor, etc. nu se întind de drept la femeile lor. Așa, de exemplu, femeia unui comerciant este supusă formalității bunului și aprobat, dacă nu este ea însăși comerciantă⁽³³⁾.

Pentru ca femeia să fie scutită de această formalitate, trebuie ca ea să fie considerată ca exercitând aceiași profesie ca și bărbatul său⁽³⁴⁾.

Efectul omisiunii formalității prevăzute de art. 1180 nu este de a anula însuși convenția, ci numai de a face ca actul neregulat să fie lipsit de puterea sa probatorie⁽³⁵⁾. Convenția existând independent de instrumentul de probație menit a o constata, ea va fi executată, dacă va putea fi dovedită prin alte mijloace⁽³⁶⁾.

Mai mult încă, se admite aproape fără controversă de astă dată, că actul semnat de debitor, care nu îndeplinește cerințele art. 1180, constituie un început de dovadă scrisă, care poate fi completat prin alte dovezi, precum marturi, presumțiuni și jurământ supletoriu; căci el emană de la acela căruia se opune și face ca faptul pretins să fie creșut de adevărat. (art. 1197)⁽³⁷⁾.

(31) T. Huc, VIII, 246.

(32) Cas. rom. Bulet. S-a 1, anul 1890, consid. de la pag. 163.

(33) Cpr. Lyon-Caen et Renault, *op. cit.*, III, 57. Laurent, XIX, 260. Demolombe, XXIX, 485. Répert. Sirey, *Approb.*, de somme, 147 urm. Massé, *Dr. comm.*, IV, 2399, p. 265, nota 2. Aubry et Rau, VIII, § 756, p. 243. Larombière, IV, art. 1326, No. 26. Cas. fr. Sirey, 60. 1. 47. D. P. 59. 1. 340. Trib. Sedan. *Pand. Périod.* 92. 2. 137.

(34) Larombière, *loco cit.* Répert. Sirey, V^o cit., 153 urm. Aubry et Rau, VIII § 756, p. 243. Cas. fr. Sirey, 40. 1. 30.

(35) Lipsa formalității prescise de art. 1180 poate fi opusă de debitor, atât pe cale de acțiune principală cât și pe cale de excepție, ca apărare. Cas. rom. Bulet. S-a 1, 1890, pag. 162.

(36) Cpr. Garsonnet, *Pr. civ.*, II, p. 515, § 718 (ed. a 2-a).

(37) Atât jurisprudența română cât și cea străină sunt formale în această privință. Cpr. Cas. rom., C. Focșani, București și Galatz. Bulet. S-a 1, 1881, p. 201 și *Dreptul* din 1881, No. 78. Bulet. S-a 1, 1885, p. 514 și Bulet. 1886, p. 299. *Dreptul* din 1885, No. 56. *Dreptul* din 1886, No. 50. *Dreptul* din 1887, No. 27. Bulet. S-a 1, 1890, p. 164. *Dreptul* din 1891, No. 17. Bulet. S-a 1, 1893, p. 551. Bulet. 1896, p. 921. *Dreptul* din 1896, No. 55. *Dreptul* din 1897, No. 13 și 63. Bulet. S-a II, 1897, p. 1255. C. București. *Curierul Judiciar* No. 60, din 23 Sept. 1901. Cas. fr. D. P. 83. 1. 194. Sirey, 84. 2. 157. D. P. 93. 1. 285. Sirey, 92. 1. 78. C. Paris *Pand. Périod.* 93. 2. 143. C. Douai. D. P. 1901. 2. 139. Vezi tratatul nostru în limba franceză, p. 399, text și nota 2, precum și t. VI, p. 14, text și nota 1. Tot în acest sens se pronunță și doctrina. Vezi Planiol, II, 1211. Thiry, III, 132. T. Huc, VIII, 247. Demolombe, XXIX, 493. Laurent, XIX, 263 și XX, 286. Bonnier, 678. Marcadé, V, art.

Irregularitatea actului care provine din neîndeplinirea formelor cerute de art. 1180 poate fi acoperită prin executarea voluntară a obligațiunei. Executarea totală nu dă loc la nici o dificultate. Cât pentru executarea parțială, o distincțiune se impune. Ea confirmă actul și i conferă puterea sa probatorie, dacă determină suma sau cătînea obligațiunei; de câte-orî însă executarea parțială nu determină suma sau cătînea datorită, ea nu șterge viciile actului, și debitorul va putea în tot-d'a-una să susție că suma sau cătînea datorită de dînsul este mai mică de cât cea care figurează în act, pentru că formalitatea bunului și aprobat are tocmai de scop de a garanta că semnatarul actului a cunoscut suma ce figurează în act⁽³⁸⁾.

În fine, vom observa pentru art. 1180, ca și pentru art. 1179, că lipsa bunului și aprobat nu poate fi acoperită prin prescripția de zece ani, statornicită de art. 1900⁽³⁹⁾.

Am văzut că mai multe legislațiuni străine au eliminat atât formalitatea dublului original (art. 1179), cât și a bunului și aprobat (art. 1180, 1181). Din această împrejurare rezultă că actele sub semnătură privată, care cuprind convenții sinalagmatice încheiate, între doi Români sau între un Român și un străin în o țară în care formalitatea dublului original nu există, de exemplu, în Germania, în Austria, în Italia, etc., vor fi valide în România, de și ele n'ar fi fost făcute în atâte originale câte sunt părți cu interese opuse, pentru că este de principiu, în materie de drept internațional, că forma actului e cărmuită de legea țării în care el este făcut (art. 2, § ultim C. civ.)⁽⁴⁰⁾.

Aceiași soluție este admisibilă în privința art. 1180 și 1181, așa că actul sub semnătură privată prin care o parte se obligă către alta a'i

1325. No. 3. Larombière, IV, art. 1326, No. 28. Mourlon, II, 1556. Demante, V, 289 bis VI. *Pand. fr., Approbation d'écriture*, 270 urm. Répert. Sirey, *Approbation de somme*, 206 urm. Arntz, III, 327. Vigié, II, 1604. Solon, *Théorie de la nullité des conventions et des actes de tout genre, en matière civile* (ed. din 1835), II, 25 urm. Aubry et Rau, VIII, § 756, p. 243, 244. Baudry, II, 1210. Garsonnet, *Pr. civ.*, II, p. 333, § 279, *in fine*, p. 515 (ed. 2-a). F. Herman, III, art. 1326, No. 131 urm. Massé, *Dr. comm.*, IV, 2407. Taulier, *Théorie raisonnée du Code civil*, IV, p. 181. Poujol, *Oblig.*, III, art. 1326, No. 9. — *Contrà* Delvincourt, II, p. 613 (ed. din 1834), care citează, în sensul său o decizie a Curții din Bruxelles (13 Aug. 1811). Cpr. și C. Orléans. Sirey, 65. 2. 213.

(38) Cpr. Baudry, II, 1211. T. Huc, VIII, 247. Larombière, IV, art. 1326, No. 29. Aubry & Rau, VIII, § 756, p. 244. Cpr. și Cas. rom. Bulet. S-a 1, anul 1894, consid. de la p. 864, 865 — Vezi însă Toullier D., IV, partea II, 302.

(39) Vezi *Curierul Judiciar* din 13 Septembrie 1901, No. 57, p. 470, text și nota 8.

(40) Vezi *Curierul Judiciar* din 1901, No. 57, p. 476, text și nota 9.

plăti o sumă de bani sau o câtime oare-care de lucruri, *quæ numero, pondere, mensurave constant*, încheiat chiar între doi Români în o țară în care formalitatea bunului și aprobat nu'și are ființă, de ex. în Germania, în Spania, în Portugalia, etc., va fi valid în România, cu toată omisiunea acestei formalități. Și *vice-versa*, actul încheiat de doi străini în România va fi supus acestei formalități, chiar dacă ea ar fi necunoscută în țara lor respectivă⁽⁴¹⁾.

D. Alexandresco

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, Secția I

Audiența de la 13 Martie 1901

Președenția D-lui A. L. G I A N N I, Consilier

Ministerul de Finance cu Nicolae Jaja

Contravenții la legea pentru interzicerea importului zacharinei. — Proces-verbal de constatare. — Sigilarea produselor confiscate. — Când se sigilează. — (Art. 17 din lege).

In materie de contravenție la legea pentru interzicerea importului zacharinei, articolul 17 din această lege cere aplicarea sigiliilor pe produsele confiscate numai în cazul când asemenea produse se găsesc la contravenient, nu și în cazul când zacharina nu se mai află la dînsul.

Ast-fel este casabilă sentința tribunalului care admite apelul unui farmacist contravenient la sus menționata lege și anulează procesul-verbal de constatare pe motiv că agenții ce au constatat contravenția nu au aplicat sigiliu pe cutia ce a conținut zacharina când din acel proces-verbal se constată că nu zacharina s'a găsit în farmacie ci ordonanța medicală după care farmacistul a vîndut zacharina și cutia ce a conținut-o.

Decisiunea 119/901. — Casată sentința trib. Brăila cu No. 242/900 în urma recursului făcut de Minist. de Finance în proces cu Nicolae Jaja.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în casusă de d-l consilier C. C. Ștefănescu;

Pe d-l avocat N. Nicolescu, în dezvoltarea motivelor de casare; și

Pe d-l avocat P. Borș în combateri.

⁽⁴¹⁾ Aubry et Rau, I, § 31, p. 169, text și nota 75 (ed. a 5-a); p. 111 din ed. a 4-a. Bonnier, 931. A. Weiss, *Tr. élément. de dr. internat. privé* (ed. a 2-a), p. 254, 255 și *Tr. th. et pratique de dr. internat. privé* (1901), IV, p. 326. Laurent, *Dr. international*, II, 238. Répér. Sirey. *Acte sous seing privé*, 490 urm. Pand. fr., *Approbation d'écriture*, 325 urm. Esperson și C. cas. Napoli. *J. Clunet*, anul 1884, p. 178, text și nota 1. Cas. fr. Sirey, 57. 1. 586. D. P. 57. 1. 39. Trib. cons. italian din Constantinopol. *J. Clunet*, anul 1895, p. 888.

Deliberând,

Asupra mijlocului de casare invocat:

«Esces de putere prin alterarea faptelor consemnate în procesul-verbal de contravenție.

«Tribunalul anulează acest proces-verbal și dispensează de amendă pe intimatul în recurs, sub cuvînt că agenții cari au instrumentat, ar fi găsit în farmacia intimatului o cutie de carton cu 3 grame zacharină în pulbere și că voind a o ridica, au aplicat numai sigiliul vamei, călcînd ast-fel una din prescripțiile art. 17 din legea pentru interzicerea importului zacharinei întru cât intimatul refuzînd de a aplica și sigiliul său, urma să se aplice sigiliul primăriei alături de cel al vamei or din procesul-verbal se constată că, afară de 3 grame de zacharină în pulbere ce fuseseră vîndute de intimat după o ordonanță medicală, altă zacharină nu s'a mai găsit în zisa farmacie, după cum s'a arătat formal tribunalului de avocatul statului, și dacă în procesul-verbal se vorbește de o cutie de carton conținînd trei grame de zacharină în pulbere prin cuvîntul «conținînd» redactorul procesului-verbal a voit să zică care conținuse. Așa că cutia de carton în cestiune fiind goală, formalitatea aplicării orî cărui sigiliu devenea inutilă. În definitiv trib. a reținut ca constant un fapt care nu exista, bazându-se pe o greșală de gramatică comisă de redactorul procesului-verbal».

Avînd în vedere sentința supusă recursului din care rezultă că printr'un proces-verbal dresat de agenții vamali din Brăila împreună cu sub-comisarul polițienesc V. Ionescu și aprobat de Ministerul de finance, intimatul în recurs Nicolae Jaja, farmacist din acel oraș, a fost condamnat la 500 lei amendă, ca contravenient la legea pentru interzicerea importului zacharinei, prin faptul că vînduse trei grame de zacharină, în contra prescripțiilor acestei legi; că intimatul Jaja, făcînd apel la trib. Brăila, acesta prin sentința atacată azi cu recurs, a anulat procesul-verbal de constatare, pe motiv că cutia de carton purtînd eticheta farmaciei lui Jaja și conținînd trei grame zacharină în pulbere, nu a fost sigilată în conformitate cu dispozițiunile art. 17 din sus citata lege;

Avînd în vedere că avocatul Ministerului de finance a susținut dinaintea tribunalului că nu era loc la îndeplinirea formalităților relative la aplicarea sigiliilor prevăzute de art. 17 de oare-ce agenții vamali n'au avut ce produs să confisce, întru cât în farmacia intimatului nu s'a găsit de cât o ordonanță a doctorului Potheke, din care s'a constatat că intimatul a vîndut trei grame zacharină în pulbere;

Considerînd că prin procesul-verbal de constatarea contravențiunei, agenții vamali constată că afară de trei grame zacharină în pulbere ce fuseseră vîndute de intimat după sus arătata ordonanță medicală, nu s'a mai găsit altă zacharină în farmacia sa; că prin urmare cutia de carton ridicată de agenții vamali din farmacia intimatului era goală;

Considerînd dar că trib. când anulează procesul-verbal pe motivul că pe acea cutie de carton nu se aplicase și sigiliul primăriei, fără să se pronunțe dacă în acea cutie mai era sau nu zacharină, dă o greșită in-

interpretare citatului art. 17, căci acest articol nu cere aplicarea acelor sigilii de cât pe « produsele confiscate » și prin urmare când nu se dovedea că verî-un produs a fost confiscat, această formalitate devenea inutilă ;

Considerând că ast-fel fiind, motivul este fondat ;

Pentru aceste motive, Curtea, casează, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, Secț.-Vacanț.

Audiența de la 3 Iulie 1901

Președenția D-lui GR. LAHOVARI, Președinte

Procurorul general al Curții de casație în cauza soldatului Vălcu Ștefan, regulament de competență

Competință.—Regulament de competență. — Pedepse date, pentru același fapt, de o instanță militară și de o instanță civilă, contra unui miliar. — Care din ele se execută.—Furt comis de un militar în complicitate cu un civil.—(Art. 72 Codul justiției militare).

Când în contra aceluiași inculpat și pentru același fapt se pronunță două hotărâri de două instanțe de natură diferite, adică una civilă și cea-laltă militară, se execută hotărârea instanței ce a fost competentă a judeca faptul incriminat.

Ast-fel când un militar săvârșește un furt în complicitate cu un civil, instanțele civile sunt competente a judeca acest fapt iar nu cele militare, și dacă militarul a fost condamnat și de instanțele civile și de cele militare, numai hotărârea instanței civile se execută în contra sa.

Decisiunea 658/901. — Regulat competența în afacerea soldatului Vălcu Ștefan care a fost condamnat definitiv de judele ocolului III București și de către consiliul permanent de război pentru unicul delict « furt de efecte militare ».

Curtea,

Ascultând pe d-l procuror general G. E. Schina în concluziuni ;

Deliberând, și

Având în vedere că din lucrările aflate în dosar, se constată că prin luna Aprilie anul curent, soldatul Vălcu Ștefan furând mai multe efecte militare, comisarul respectiv constată faptul, și găsește la un văr al soldatului mai multe efecte militare pe care le-a predat regimentului Călărași, iar actele încheiate în cauză, se trimet prin prefectura poliției parquetului de Ilfov, care la rândul său le-a înaintat judelei ocolului III din București care judecând afacerea, prin cartea de judecată No. 327/901, rămasă definitivă, a condamnat pe numitul soldat la 5 zile închisoare, pentru care și emite mandatul de arestare, în urma declarațiunei condamnatului că se mulțumește pe pedeapsa ce i s'a dat ;

Că, pe de altă parte, comandantul regimentului a deschis acțiune în contra numitului și în urma instrucțiunei făcută de raportorul consiliului de război, afacerea a fost trimisă la consiliul de război, care cu toată arătarea făcută de soldatul Vălcu Ștefan că fusese deja judecat pentru același fapt, totuși consiliul îl condamnă la șase luni închisoare, condamnățiune care rămânând definitivă s'a emis contra sa un mandat de arestare ;

Că ast-fel fiind faptele Ministerul justiției prin d-l

procuror general al acestei Curți, a cerut ca această înaltă Curte să se pronunțe, care din aceste două hotărâri trebuiesc executate ;

Considerând că în speta de față, dându-se două hotărâri de două instanțe de natură diferită, adică una civilă și cea-laltă militară, chestiunea de a se ști, care din cele două instanțe au fost competente, reducându-se în cazul de față chestiunea la un adevărat regulament de competență, de oare-ce delictul nu putea fi judecat de două instanțe de natură diferită ;

Văzând art. 72 din Codul justiției militare ;

Considerând că după dispozițiunile citatului articol când urmărirea unei crime, unui delict sau a unei contravențiuni, atinge indivizii nejustificabili de tribunalele militare și militari sau alți indivizii justificabili de aceste tribunale, toți preveniții fără deosebire vor fi trași înaintea tribunalelor ordinare afară de casurile esceptate prin orî-ce altă dispozițiune espresă a legii ;

Considerând în specie că, soldatul Vălcu Ștefan, a săvârșit furtul în complicitate cu Toma Dumitru care nu era soldat și judecătorul de ocol a fost competentă a judeca delictul imputat numiților față cu dispozițiunile art. 72 din Codul justiției militare sus citat ;

Că în asemenea împrejurări hotărârea care are a se executa nu este și nu poate fi de cât cartea de judecată rămasă definitivă, iar în cât privește decisiunea consiliului de război are a se considera anulată, fiind pronunțată de o instanță care nu avea competența de a judeca faptul imputat numitului soldat ;

Pentru aceste motive, Curtea, regulează competența între instanțele civile și instanțele militare și declară că conform art. 72 din Codul justiției militare, justiția civilă era competentă a judeca ; că cartea de judecată No. 327/901 urmează a se executa, iar hotărârea consiliului permanent de război cu No. 44 are a se anula.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI IAȘI, Secția III

Audiența de la 28 Mai 1901

Președenția D-lui EM. CERNĂTESCU, Președinte

Al. Negrescu, sindicul tribunalului Iași cu Z. Jora

Sentiința civilă No. 102/901

Urmărire imobiliară. — Urmărirea averii imobiliare a unui falit de către creditorul ipotecar. — Creanțe privilegiate față cu creditorul ipotecar. — Tabloă de ordinea creditorilor. — Contestație. — Cheltuielile de administrație ale falimentului. — Cota statului. — (Art. 1725 și 1729 Codul civil ; art. 811 și 819 din Codul comercial).

Privilegiile fiind niște excepțiuni, nu pot fi aplicate prin interpretare sau analogie în cazuri străine de acele determinate expres prin lege.

Așa, când se urmărește averea imobiliară a unui falit după cererea creditorului ipotecar, rolul sindicului este redus la acela de intervenient în scop de a accelera urmărirea, și singurele sume ce trebuiesc înscrise în tabloul de ordinea creditorilor cu privilegiu față de creditorul ipotecar sunt cheltuielile de urmărire propriu zise, făcute în interesul comun al creditorilor, ast-fel că sindicul nu poate fi înscris în acel tabloă cu privilegiu față cu creditorul ipotecar urmăritor pentru cele-lalte cheltuieli făcute în justiție cu ocazia administrației falimentului, și nici cu cota statului.

S'a ascultat: d-l Al. Negrescu sindicul trib. Iași în desvoltarea motivelor contestației și d-l avocat Vasile Dimitrescu din partea intimatului Z. Jora în combateri;

Tribunalul,

Asupra contestațiunei formulate prin petițiunea înregistrată sub No. 3997 din 1901 de către d-l judecător sindic de pe lângă tribunalul jud. Iași, la tabloul de ordine a creditorilor, ce urmează să se îndeplineze din suma prinsă din vânzarea imobilului fost proprietate a d-lor Fișel și Leia Schvartz;

Având în vedere că din examinarea dosarului urmăririi rezultă următoarele: d-na Zamfira Jora, avea constituită o ipotecă în imobilul din Iași, str. Ștefan-cel-Mare No. 52 și 54, proprietate a d-lor F. și Leia Schvartz;

Creanța devenind exigibilă și debitorii neacoperind suma cuprinsă în ea, creditoarea ipotecară a pornit lucrările pentru exproprierea silită. Unul dintre coproprietari, anume Fișel Schvartz, fusese anterior urmăririi declarat în stare de faliment. D-l judecător-sindic, pe temeiul art. 811 Cod. com., intervine prin petițiunea înregistrată sub No. 2601 din 1901 la această urmărire și cere: «a se vărsa la sindicat jumătate din toate sumele ce vor întrece datoria ipotecară cu dobânzile întârziate și cheltueli de judecată». Îndeplinindu-se vânzarea, imobilul s'a adjudecat asupra creditoarei urmăritoare Zamfira Jora, care a depus drept preț creanța sa;

Având în vedere că d. judecător-sindic, prin contestațiunea ce ne preocupă, pretinde a fi înscris în tablou cu privilegiu pentru totalitatea sumelor specificate de d-sa prin petițiunea înregistrată sub No. 3184 din 1901, atașată la dosarul urmăririi, sprijinindu-se în cererea sa pe dispozițiunile art. 819 Cod. com. comb. cu art. 22 și 24 din regulamentul sindicilor; că, prin urmare, punctul juridic ce urmează să se discute este: dacă sindicatul poate fi înscris în tabloul de ordine, cu privilegiu față de creditorul ipotecar urmăritor, în afară de cheltuelile exclusiv efectuate cu procedura urmăririi, și pentru toate celelalte cheltueli de justiție și administrație și cu cota statului?

Având în vedere că privilegiile sunt create de legiuitor, anume arătate și clasificate de art. 1725 și urm. Cod. civil; că potrivit art. 1725 Cod. civ. privilegiile tesaurului public și ordinea în care se exercită ele, sunt regulate prin legi speciale; că privilegiile fiind niște excepțiuni, ele nu pot fi aplicate prin interpretare sau analogie în cazuri străine de acele determinate expres de legiuitor;

Având în vedere că legiuitorul comercial se ocupă și reglementează, în partea privitoare la administrarea falimentului, de chipul cum sindicul trebuie să provoace exproprierea silită a imobilelor falimentului și indică modalitățile după cari urmează să se satisfacă creanțele privilegiate, ipotecare, etc.; că, pentru cazul prevăzut de art. 811 Cod. com. când sindicul intervine la o vânzare imobiliară, legiuitorul nu specifică modul în care se vor acoperi creanțele nici nu impune sindicului îndatorirea de a opera distribuțiunea; că, în această situațiune, este neîndoios că procedura urmăririi se va continua după normele obișnuite în exproprierea silită a unui imobil; că plățile se vor efectua

după un tablou întocmit în condițiunile cerute de legea de procedură civilă;

Având în vedere că legiuitorul comercial, prin art. 819 Cod. com., dispune ca din sumele de bani aparținând falimentului, se vor deduce cheltuelile de justiție și administrație și în urmă restul se va distribui creditorilor în proporție cu creanțele lor verificate; că prin expresiunile «sumele de bani aparținând falimentului», nu se pot înțelege de cât acele sume de bani, cari au intrat definitiv în casa sindicatului și n'au altă destinațiune de cât a fi repartizate creditorilor; căci o valoare sau un obiect nu intră în proprietatea unei persoane de cât din momentul în care poate dispune de densusul în mod nelimitat; că prin consecință logică, reese că legiuitorul n'a putut să cuprindă între sumele de bani aparținând falimentului și suma prinsă din vânzarea silită a unui imobil, de oare-ce asupra imobilului fiind privilegiu și ipotecă constituite anterior declarării în faliment și tocmai în vedere de a se asigura restituirea sumei împrumutate, toate privilegiile sau ipotecile trebuiesc achitate în prealabil, și numai cea-ce ar prisosi din această distribuție aparține falimentului;

Având în vedere că, în ce privește cota statului art. 24 din regulamentul sindicilor arată în adevăr că cota perceperei prevăzută de art. 964 Cod. com. se calculează de către sindic și se fixează îndată ce s'a terminat facerea inventariului; că, de aci, nu rezultă că atunci imediat se îndeplinește plata către stat și ni s'ar că suma cuvenită drept cotă trebuie luată cu privilegiu față de un creditor ipotecar urmăritor, din sume ce nu aparțin falimentului, cum am arătat că este suma de bani rezultată din vânzarea imobilului grevat; că privilegiile tesaurului public urmând a fi regulate prin legi speciale, întru cât legea comercială, lege specială, nu precizează nimic, nici cererea d-lui judecător sindic de a se înscrie cota în tablou cu privilegiu, nu e admisibilă;

Că, față de considerațiunile expuse, judecata găsește că, în urmăririle provocate de creditorul ipotecar și la urmăririi rolul sindicului este redus la acela de intervenient, în scop de accelera urmăririi, singurele sume ce trebuiesc înscrise în tablou cu privilegiu sunt cheltuelile de urmărire propriu zisă, făcute în interesul comun al creditorilor (art. 1729 alin. I, Cod. civ.);

Că, așa fiind, și întru cât aceste sume au fost trecute deja de judecătorul-comisar în tablou, pentru restul sumelor contestația rămâne neîntemeiată și ca atare urmează să fie respinsă;

Pentru aceste motive, redactate de d-l supleant Al. Mandrea, tribunalul, respinge contestația d-lui judecător-sindic.

(ss) Em. Cernătescu, C. Grigoriu, Al. Mandrea.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI FALCÎU

Audiența de la 25 Noembrie 1899

Președenția D-lui I. M. GAVRILESCU, Judecător

Anton Mihailescu Alexandru cu Catrina Jojup Moise și alții.

Sentința civilă No. 351

Prescripție. — Succesiune. — Moștenitor ce primește moștenirea sub beneficiu de inventar. — Dacă prescripția curge contra sa. — (Art. 1882 Codul civil).

Prescripție. — Partagiū. — Acțiune în partagiū. — Imprescriptibilitatea ei. — Cum trebuie să se înțeleagă. — Dacă poate fi fără efect în executarea ei. — Cum poate opune prescripția un moștenitor la acțiunea în partagiū. — (Art. 729, 1837, 1890, 1895, 1897, 1898 și 1899 din Codul civil).

1. *Prescripția nu curge în contra eredelui care a acceptat o moștenire sub beneficiu de inventar.*

2. *De și în principiu acțiunea în partagiū este imprescriptibilă în sensul că se poate cere ori când eșirea din indivisiune, ba încă această acțiune este de ordine publică de oare ce se poate intenta chiar atunci când ar fi intervenit o convenție contrarie, totuși însă această acțiune se poate găsi fără efect în executarea ei, dacă moștenitorul în contra căruia se intentează, probează că a stăpânit timp de treizeci de ani ca proprietar, în numele său propriu, toate bunurile al căror partagiū se cere, fără a mai fi vorba în cazul acesta nici de just titlu sau de bună credință, și fie că cel ce prescrie este moștenitor cu sesină, fără sesină sau în ori și ce fel de calitate ar fi.*

Tribunalul deliberând,

Asupra apelului făcut de către Anton Mihaî Alexandru în contra cărtei de judecată a judecătoriei ocolului Huși No. 752/99;

Având în vedere lucrările aflate la dosarul pricinii, răspunsurile date de părți în instanță în urma întrebărilor noastre precum și concluziunile care le-au pus;

Considerând cum că apelantul de azi în susținerea primului punct al apelului său și anume în privința faptului cum că parte din via reclamată de intimății Catrina Jojup Moise, Anton Petrea Dumitru și Anton Jojup a Varvarei, spre a fi împărțită îi aparține lui prin cumpărătură, se prevalează, pentru aceasta de un act de cumpărătură investit cu toate formalitățile necesare și înreg. la No. 145/77;

Văzând că Anton Mihaî Alexandru, stăpânește acea porțiune de vie de mai bine chiar de 21 ani și că reaua sa credință, dacă ar fi fost, nu se dovedește cu nimic;

Pentru aceste considerente în baza art. 1895, 1838 și 1899 C. c. având în favoarea sa și prescripția de 20 ani, apelul cată să fie admis în ceea ce privește acest punct, — iar în ceea ce privește restul din via în litigiū, — având în vedere cum că Anton Mihaî Alexandru prelinde că l are de moștenire de la muma sa decedată acum vre-o 32 ani, și că chiar presupunând că acel rest din vie nu l ar fi moștenit de la mama sa, ori și cum însă în prezent îi aparține lui, în un mod indiscutabil, de oare-ce l a dobândit prin prescripția cea mai lungă, stăpânindu-l ca proprietar, timp de peste 30 ani, după cum se constată din depunerile martorilor ascultați la ancheta făcută de d-l jude de ocol;

Considerând cum că intimății pentru a se opune la această pretenție a apelantului afirmă pe lângă altele în baza art. 1882 C. civ. că în contra moștenitorilor, având sesina, după cum bună oară pretind că sunt densi, prescripția nu poate curge, — afirmațiunea aceasta este absolut netemeinică și cu deservire eronată în drept, căci pe de o parte prin cuvântul de *eredede beneficiar* cuvânt întrebunțat de articolul 1882, nu se înțelege *eredede având sesina*, despre care urmează a se discuta astăzi, iar pe de altă parte chiar admitând că vre-o deosebire nu ar fi de loc, între aceste cuvinte, totuși însă acest art. 1882, nu și poate avea aplicația în specie, de oare ce densul prevede o ipoteză cu deservire străină, de cazul care ne preocupă, învățându-ne numai că prescripția, nu curge în contra eredelui care a acceptat o moștenire sub beneficiu de inventar, în respectul creanțelor sale asupra acelei moșteniri, sau cu alte cuvinte că murind primus bună oară și lăsând erede beneficiar pe secundus care secundus avea contra lui primus o creanță uitată și a-

proape prescrisă în scurtă vreme față cu art. 1882 prescripția se suspendă în cazul acesta din cursul ei, și acesta e înțelesul art. 1882. Iar singura discuție mai principală care se face relativ la acest articol este de a se ști care a fost rațiunea legiuitorului pentru a prevedea o astfel de ipoteză? Fosta oare de a înlătura ridiculul la care s'ar fi expus moștenitorul secundus, doritor să întrerupă prescripția creanței sale, de a se chema tot pe el în judecată? Ori față cu art. 706 Proc. civilă, pentru a se evita niște cheltuieli zadarnice (cestiune aci controversată. Laurent, pag. 84, vol. 32; Aubry et Rau, II, pag. 503; Marcadé, VIII, pag. 164; Acolas, III, pag. 890; Baudry Lac., III, pag. 1538; Colmet de S. VIII, p. 365);

Având în vedere apoi că nici art. 701 tratat în Laurent, vol. 9, pag. 482 articol și autor citat iarăși de intimății, nu poate, avea de asemenea absolut nici un raport aci, de oare-ce nu se discută care e poziția față de moștenire a eredelui cu sesină atunci când a stat în inacțiune timp de 30 ani, lucru prevăzut și stabilit în sus zisul art. 701, că toată afacerea rulează după pretenția apelantului, în jurul chestiunii de atfel cât se poate de simplă, și care nu comportă discuție absolut multă și anume: dacă moștenitorul fie el de ori ce natură poate dobândi prin prescripție succesiunea în prejudiciul celor-l'alți moștenitori și cam care ar fi condițiunile pentru a putea ajunge la acea prescripție;

Pentru aceasta dară având în vedere cum că de și din dispozițiunile art. 728 C. civ. și din toată economia legii relativă la divisiunea moștenirei, un principiu apare pe cât se poate de cert și nediscutat și anume că: acțiunea în partagiū e imprescriptibilă în sensul că se poate cere ori când, ba chiar că această acțiune e de ordine publică de oare-ce se poate intenta chiar atunci când ar fi intervenit o convenție contrară, totuși însă această acțiune se poate găsi fără efect în executarea ei, dacă moștenitorul în contra căruia se intentează probează că a stăpânit timp de 30 ani ca proprietar, în numele lui propriu toate bunurile al căror partaj se cere. Cas. Paris, 14 Noembrie 1871, fără a mai fi nevoie în cazul acesta nici de just titlu sau de bună credință. Laurent, pag. 405, vol. 33, și fie cel ce prescrie moștenitor cu sesină, fără sesină sau în ori și ce fel de calitate ar fi având lucru care rezultă chiar și lămurit cât se poate de mult din art. 729. Vezi Laurent asupra acestui art. vol. 10, No. 729, 263—270;

Având în vedere mărturisirea pe care o face azi după cererea și înaintea noastră apelantului Anton Mihaî Alexandru, cum că via de la Turbata, a cărei împărțire se cere o stăpânește timp de peste 30 ani în numele său propriu și în calitate de proprietar;

Considerând cum că pe de o parte această mărturisire nu se combate cu nimic de intimății, neînvo-cându-se vre-o probă contrară, iară pe de altă parte depunerile marturilor de la cercetarea locală făcută de d-l jude de ocol după cum rezultă din procesul-verbal No. din 11/6—99, în loc de a contrazice, din contra o întărește mai mult de oare-ce din acele depuneri rezultă că: numai Anton Mihaî Alexandru a stăpânit via în litigiū ca proprietar și în numele său timp de peste 30 ani astfel fiind mărturisirea lui Anton Mihaî Alexandru urmează a ne face cea mai puternică dovadă;

Considerând apoi că față de aceste împrejurări tribunalul nici nu mai găsește cu cale să mai intre în cercetarea gradelor de rudenie ale părților între ele, întru cât din cele ce preced, via care se cere a fi împărțită s'a dobândit parte prin prescripție iar parte prin cumpărătură de către Anton Mihaî Alexandru.

Pentru aceste considerente redactate de d-l supleant Gr. C. Vericeanu și în baza art. 1895, 1897, 1898 și 1899 precum și în baza art. 729 a art. 1837 și 1890 C. civ.

Judecând în ultimă instanță.

Admite apelul, reformă cartea de judecată No. 752/99 a d-lui jude ocol Huși și exclude de la împărțea via în mărime de 56 prăjini, situată la ocolul Turbata, podgoria Huși.

(ss) I. M. Gavrilescu, Ar. C. Vericeanu.